

mihael

KAPELNIJA SV. MIHAELA ARKANDELA MUP - SJEDIŠTE I RAVNATELJSTVO POLICIJE

DVADESET I DRUGA NEDJELJA KROZ GODINU

KOJI SE UZVISUJE,
BIT ĆE PONIŽEN,
A KOJI SE PONIZUJE,
BIT ĆE UZVIŠEN.

KOLOVOZ - RUJAN

XXII. NEDJELJA KROZ GODINU;		
Ned.	28.	Augustin biskup, Tin, Pelagije, Vivian, Živko
Pon.	29.	Mučeništvo Ivana Krstitelja
Uto.	30.	Petar, Margita, Didak
Sri.	31.	Gospa od Suza, Josip iz Arimateje
Čet.	1.	Tamara; Jošua; Viktor
Pet.	2.	Prosper; Maksima, Ingrid; Divna
Sub.	3.	Grgur Veliki, papa; Grga; Gordana; Gregor

MEDITACIJA

Zrcalo i selfi

3

SLUŽBA RIJEČI

XXI. NEDJELJA KROZ GODINU

ČITANJA

Koji se uzvisuje, bit će ponиžen, a koji se ponizuje, bit će uzvišen.

4

HOMILIJA

Prijatelju, pomakni se naviše

8

KATEHEZA

Poniznost škola svetosti

10

Zašto je teško biti ponizan?

12

Mali vjeronaučni leksikon

14

UZ SPOMENDAN

Blaženja Levkadija (Lavrentija)

15

Harasimiv

NAŠI POKOJNI

16

Naslovница: Annael Anelia Pavlova, *Ora Pro Nobis*

Slika preuzeta s <https://fineartamerica.com/>

mihael

28/2022.

Listić Policijske kapelaniјe sv. Mihaela Arkandela MUP - sjedište i Ravnateljstvo policije,
Godište XVI. (2022.), broj 28 (536); dvadeset i druga nedjelja kroz godinu, 28. kolovoza 2022.

Kontakt:

vlč. Željko Rakošec, policijski kapelan, tel.: 22 712, 85 682;; e-mail: zrakosec@mup.hr

Vinko Bakula, pomoćnik kapelana, tel.: 88 853, 82 805;; e-mail: ybakula@mup.hr

mihael

2

Zrcalo i selfi

Isus kao da pred nas i svoje slušatelje stavlja zrcalo s pitanjem kako gledam svoju okolinu, želim li joj se prikazati u najljepšem svjetlu, laska li mi kad se osoba višeg ranga zanima me? Ne tražim li često svjesno blizinu prividno ili stvarno važnih ličnosti, sportaša, političara, estradnjaka, crkvenjaka...?

Ljudi su nekada od „poznatih i slavnih“ tražili autograme danas ih „prate“ da društvenim mrežama, traže zajedničke "selfije", i rado ih objavljaju na društvenim mrežama.

Upadljivo je da ljudi na fotografijama uvijek gledaju u objektiv kamere i smiješe se, nekako paradoksalno, uopće ne gledaju „poštovanu“ osobu. Objavom na internetu nadaju se da će se malo „slavnog“ odraziti i na njih.

Isus nas u evanđelju savjetuje da se suzdržimo od takvog ponašanja. Njegov poziv koji u početku zvuči kao pravilo lijepog ponašanja zapravo je zahtjev da se svjesno okrenem ljudima od kojih nemam nikakva očekivanja, a s kojima zacijelo ne bih objavio selfie.

Njemački književnik, nobelovac, društveni kritičar, katolik Heinrich Böll piše : „Više bih volio i najgori kršćanski svijet od najboljeg poganskog svijeta, jer u kršćanskom svijetu ima mjesta za one za koje nijedan poganski svijet nikada nije napravio mjesta: za obogaljene i bolesne, stare i slabe. U kršćanskom svijetu za njih ima više od samoga mjesta, ima ljubavi prema onima koji su se činili ili se čine beskorisnima kako u poganskom tako i u bezbožnom svijetu.“

Pitam se je li tako u mom životu? Hoću li u crkvi „pružiti mir“ osobi koja će me sutra pred trgovinom „žicati“ kunu za pivo ili sam na njemu prepoznao košulju koju sam darovao Caritasu? Hoću li se smijuljiti i podrugljivo gledati na one koji se ponašaju nekonvencionalno ili ću se prema njima odnositi s poštovanjem i pristojnošću? Postoji li način komunikacije s takvima? Zaciјelo postoji, ali uvjet za nju je poniznost.

Prvo čitanje: Sir 3,17-18.20.28-29

Ponizi se i naći ćeš milost u Gospodina

Čitanje Knjige Sirahove

Sine moj, budi krotak u poslu svojem,
i bit ćeš voljeniji nego onaj
koji darove dijeli.
Što si veći, to se većma ponizi
i naći ćeš milost u Gospodina.
Jer velika je moć u Gospodina,
on prima počast poniznih.
Nema lijeka bolesti oholnika,
jer se opaćina u njima ukorijenila.
Srce razborita čovjeka razmišlja o izrekama,
i pažljivo uho želja je mudračeva.

Riječ Gospodnja

Knjiga Sirahova, nastala oko 175. g. prije Krista, uz Knjigu Mudrosti, najmlađa je knjiga Staroga zavjeta. Napisana je na hebrejskom jeziku, ali prevedena je na grčki na kojem je i sačuvana. Spada u mudrosnu književnost. Pisac obrađuje različite teme, između ostalog i svjetovnu mudrost. Za njega prava Mudrost dolazi od Boga po Zakonu. Ona omogućuje druge kreposti.

Današnja propovjednikova poruka je iskren savjet o poniznosti kao važnom ključu za iskreno štovanje Boga. Ona je uvjet za dobivanje milosti od Boga. S druge strane, osudio je oholost kao bolest.

Je li propovjednik u pravu u svom viđenju poniznosti? Jest, jer nemoguće je imati odnos s Bogom ako čovjek ne prizna svoje „ništavilo“ pred Božjom veličinom, posvijesti da je stvorenje Božje i da nije nastao samo od sebe. Poniznost krepost koja otvara vrata dubljoj ljubavi prema Bogu.

Je li propovjednik u pravu kada oholost doživjava kao bolest? Jest, jer oholost navodi čovjeka da vjeruje da svijet počinje i svršava s njim i da se sve vrti oko njega. To uvjerenje dovodi u pitanje Božju veličinu i njegovo središnje mjesto u čovjekovu život. Riječ je o ozbiljnoj bolesti koju Sirah opisuje kao neizlječivu. Ali dobra vijest je da je jedini lijek ili protuotrov za oholost kada čovjekova duša počne oponašati Krista krotka i ponizna srca.

<https://www.acatholic.org>

Otpjevni psalam: Ps 68,4-5ac.6-7ab.10-11

U dobroti, Bože, ti si pripravio dom siromahu.

Pravedni neka se raduju,
neka klikću pred Bogom,
neka kliču od radosti.

Pjevajte Bogu, slavite mu ime!
Ime mu je Gospodin!

*****

Otac sirota, branitelj udovica,
Bog je u svom svetom prebivalištu.
Napuštene Bog će okućiti,
sužnje izvesti na sretnu slobodu.

*****

Dažd obilan pustio si, Bože,
na baštinu svoju,
okrijepio je umornu.
Stado se tvoje nastani u njoj,
u dobroti, Bože, ti je pripravi siromahu.

*****

Psalam 68 pun je raznovrsnih tema i povezan je s mnogim tekstualnim poteškoćama. Vjerojatno je imao zamršenu povijest nastanka, ali se u svom sadašnjem obliku može definirati pobjedničkim himnom koji se koristio u hramskoj liturgiji. Pobjeda koja se ovim psalmom slavi jest proslava Boga koji svojim zakonom zaštićuje slabe i potrebite. Drugim riječima, vršenje Božjega zakona garancija je uređenih odnosa u društvu.

Zbog aktualne neostvarenosti takva stanja neki stručnjaci pripisuju ovom psalmu eshatološki karakter, kao da će se ono što je u njemu rečeno ostvariti tek na koncu vremena. Pa, ipak, Bog se u svojim zapovijedima prema riječima ovog psalma očituje kao Otac sirota, branitelj udovica i oslobođitelj zasužnjenih već sada.

Drugo čitanje: Heb 12,18-19.22-24a

Pristupili ste gori Sionu i gradu Boga živoga

Čitanje Poslanice Hebrejima

Braćo:

Niste pristupili opipljivoj gori i usplamtjelu ognju,
ni mraku, tami i vihoru,
ni ječanju trublje i tutnjavi riječi.

- Koji su je slušali, zamoliše
da im se više ne govori. -

Nego, vi ste pristupni gori Sionu i gradu Boga živoga,
Jeruzalemu nebeskom,
nebrojenim tisućama anđela,
svečanom skupu,
Crkvi prvorodenaca zapisanih na nebu,

Bogu, sucu sviju,
dusima savršenih pravednika
i posredniku novog Saveza
- Isusu.

Riječ Gospodnja

Današnja poslanica Hebrejima savršen je opis prirode vječne domovine. Poslanica Hebrejima upućena je kršćanima židovskog podrijetla, stoga se autor koristi njima poznatim slikama kao važnim dijelom njihove vjere, kulture i povijesti. Kako bi prenio sliku neba svojim židovskim obraćenicima na kršćanstvo, opisao ga je kao "brdo Sion" i "nebeski Jeruzalem".

Prvo spominjanje riječi "Sion" susrećemo u Drugoj Samuelovoj knjizi: "Ipak David osvoji Sionsku tvrđavu, to jest Davidov grad." (2 Sam 5,7). Kao i u Prvoj knjizi o Kraljevima (8,1); Prvoj (1 Ljet 11,5) i Drugoj knjizi ljetopisa (5,2), Sion i Davidov grad su istoznačnice.

Davida su smatrali najvažnijim kraljem u izraelskoj povijesti jer je „Jahve je potražio sebi čovjeka po svom srcu i odredio ga za kneza nad svojim narodom“ (1 Sam 13,14).

U današnjem čitanju "brdo Sion", brdo na kojem je izgrađen Davidov grad, simbolizira "Vječni grad" u kojem više ne živi David već "Vječni Kralj", sam Bog. On je taj Vječni grad suprotstavio zemaljskom gradu rijećima „Niste pristupili opipljivoj gori i usplamtjelu ognju, ni mraku, tami i vihoru, ni ječanju trublje i tutnjavi riječi“. To je Grad koji pruža utočište samo poniznima poput anđela i svetaca oko vrhovnog suca, Boga Oca i Isusa posrednika novog saveza. Oholi ne mogu biti tamo.

Ova je poruka podsjetnik na eshatos (kraj) i poziv kršćanima da ne izgube iz vida ovaj Grad jer je to njihovo odredište. Ali to je odredište do kojeg se može doći samo naslijedovanjem Krista. Stoga se građani ovoga Grada moraju obući u poniznost poput Krista čije je posredništvo omogućeno njegovom poniznom podložnošću volji Očevoj.

<https://www.acatholic.org>

Evanđelje: Lk 14,1-7-14

Koji se uzvisuje, bit će ponižen, a koji se ponizuje, bit će uzvišen.

Čitanje svetog Evanđelja po Luki

Jedne subote Isus dođe u kuću nekoga prvaka farizejskog na objed. Promatraljući kako uzvanici biraju prva mjesta, kaza im prispodobu:

- Kada te tko pozove na svadbu, ne sjedaj na prvo mjesto da ne bi možda bio pozvan koji časniji od tebe, te ne dođe onaj koji je pozvao tebe i njega i ne rekne ti: 'Ustupi mjesto ovome.' Tada ćeš, postiđen, morati zauzeti posljednje mjesto. Nego kad budeš pozvan, idi i sjedni na posljednje mjesto pa, kada dođe onaj koji te pozvao, da ti rekne: 'Prijatelju, pomakni se naviše!' Bit će ti to tada na čast pred svim sustolnicima, jer - svaki koji se uzvisuje, bit će ponižen, a koji se ponizuje, bit će uzvišen.

A i onome koji ga pozva, kaza:

- Kad priređuješ objed ili večeru, ne pozivaj svojih prijatelja, ni braće, ni rodbine, ni bogatih susjeda, da ne bi možda i oni tebe pozvali i tako ti uzvratili. Nego kad priređuješ gozbu, pozovi siromuhe, sakate, hrome, slijepce. Blago tebi jer oni ti nemaju čime uzvratiti. Uzvratit će ti se doista o uskrsnuću pravednih.

Riječ Gospodnja

U evanđeoskom odlomku Isus se nalazi na objedu kod »nekoga prvaka farizejskoga«. Govor o poniznosti može se ovdje podijeliti u dvije epizode: prva je upućena uzvanicima, a druga domaćinu. Isusova pouka kreće od konkretne situacije koju zatiče među ljudima koji ga okružuju, pa je i njegova prispodoba potaknuta ponašanjem sustolnika. Prispodoba se temelji na ljudskoj logici: nije dobro birati prva mesta jer bi to moglo dovesti do poniženja i posramljivanja ako se pojavi tkogod ugledniji. Čitava prispodoba, a posebice njezin završetak: »Svaki koji se uzvisuje, bit će ponižen, a koji se ponizuje, bit će uzvišen«, podsjeća na jednak završetak prispodobe o farizeju i cariku, gdje farizej uspravan i pun pouzdanja moli i istodobno prezire carinika, a carinikova je molitva ponizna. To znači da i ovdje Isus ne govori o ponašanju za stolom, nego o tome kakav čovjek mora biti pred Bogom. U istom smjeru ide i pouka što je Isus daje domaćinu. Na gozbu ne smije pozivati one koji će mu uzvratiti pozivom, nego upravo one najniže, odbačene i prezrene. I ovdje je riječ o čovjekovu životnom stajalištu, a ne o uputama za pripremu gozba. Podsjeća to i na sud na kojem će Isus prepoznati vjernika po tome kako se odnosio prema najmanjima. Život u poniznosti pred ljudima i pred Bogom i u pomaganju najmanjima izvor je blagoslova »o uskrsnuću«.

Prijatelju, pomakni se naviše

Današnja biblijska čitanja veoma su poticajna za čitanje i promišljanje u vremenu kada završavaju godišnji odmori i ponovno se vraćamo svojim poslovima. Na poseban način se to odnosi na djecu i mlade jer započinju nove školske i akademske godine.

Vi ste pristupili

Prva stvar koju treba naglasiti zapisana nam je u današnjem drugom čitanju u kojem nas Bog preko Poslanice Hebrejima opominje da zauzmemos ispravan životni stav. Taj ispravan stav se očituje kroz usmjerenost i izbor sredstava koji nam pomažu na putu do cilja. Ako znamo da je smisao našega života zajedništvo s Bogom, onda ćemo živjeti tako da prihvaćamo ono što nas vodi Bogu, a odbacivat ćemo ono što nas od Boga odvraća.

Valja imati na umu da živimo u vremenu površnosti, buke i kiča. Sa svih strana nas se želi primamiti paradama i spektaklima. Poslanica Hebrejima nam svjedoči da se

Bogu ne pristupa na takav način. Da nam nisu potrebni multimediji projekti ni parade nego srce iskrenog tražitelja i otvorenog primatelja.

Najvažnije je pritom tako odgajati djecu i mlada da se ne daju zavesti zamamnostima koje ih uvlače u svoje mreže. Potrebno ih je odgojiti za zrelost.

Gospodina časte ponizni

Gospodina časte ponizni, a bolesti oholnika nema lijeka. Oholost nas odvraća od Boga. Prvi grieh Adama i Eve, kao i svaki naš pojedinačni grieh, uvijek proizlazi iz oholosti. Oholost je neprihvaćanje Boga i nijekanje naše ovisnosti o Bogu. Tragedija oholosti je u tome da je laž i ispraznlost. Laž skrivena krinkom otkrivanja istine i napretka te ispraznlost prikrivena mišlju postizanjem uspjeha i nesputanom slobodom.

S druge strane je poniznost. Poniznost koja nas vodi Bogu. Poniznost koja nam pomaže uspostaviti odnos s Bogom. Jer ponizan čovjek ima realnu sliku o sebi i zna da je stvoren na Božju sliku te da ispunjenje svoga smisla ne može pronaći nigdje drugdje osim u Bogu.

<https://evangeli.net/>

I oholost, a pogotovo poniznost, riječi su koje su opterećene asocijacijama i nisu najprikladnije za izricanje bez tumačenja. Potaknuti nekoga na poniznost, a ne objasniti mu što je pravo značenje toga poticaja, može biti neučinkovito jer većina smatra poniznost kao čin zanemarivanja ili nijekanja vlastite osobnosti. Dok se oholost smatra nečim što je, premda pretjerano, ipak potrebno jer se tako čovjek bolje snalazi i bolje prolazi kroz život.

Zato je potrebno neprestano i uvijek iznova tumačiti osnovne pojmove. I jasno pokazivati da možemo biti sretni jedino ako živimo u skladu s Božjom voljom, da do Boga jedino možemo doći po Kristu i da izvan Crkve, mističnoga tijela Kristova, nema spasenja.

Kada te netko pozove na svadbu

Nakon što imamo cilj i stav, o čemu smo do sada govorili, potrebno je još imati i stil života koji iz toga proizlazi. O tome nam govori današnji evanđeoski odlomak. Krist nije voditelj ceremonije na svadbi niti organizator vjenčanja. Krist nas potiče da budemo sretni i normalni ljudi. Potiče nas da živimo imajući na pameti drugoga čovjeka i Boga.

Dok nam mentalitet ovoga svijeta poručuje da je potrebno progurati se, nametnuti se, iskoristiti prigode i zgrabiti svojih pet minuta slave, Isus nas odgaja da izgrađujemo sebe i svoju vrijednost te da nenametljivo živimo ljubav prema Bogu, sebi, čovjeku i svijetu u kojem smo. Prave vrijednosti će se prepoznati. Prave vrijednosti će doći do izražaja. Mlade se odgaja da paze na formu, a zanemaruju sadržaj. Mlade se odgaja da paze na vanjštinu, a zanemaruju bit. Isus nas potiče da odbacimo taj nametnuti stil života i da prihvatimo put koji nas vodi sreći i spasenju. Teži je to put, ali je put koji sigurno vodi u život.

Kada priređuješ objed ili večeru

Jednako tako nam mentalitet ovoga svijeta postavlja norme korisnosti i tjera nas da drugom čovjeku pristupamo kao sredstvu zadovoljenja svojih potreba, Isus nas odgaja da drugom čovjeku pristupamo otvorena srca, primjećujući njegove potrebe i ne očekujući ništa zauzvrat. Ljubav je uvijek čista i bez primisli. Ljubav je uvijek darivanje. Isus nas poziva na ljubav.

Poniznost škola svetosti

Slavim te, Oče, Gospodaru neba i zemlje, što si ovo sakrio od mudrih i umnih, a objavio malenima... - reče Isus te pozva svoje učenike govoreći: - Učite se od mene jer sam krotka i ponizna srca i naći ćete spokoj dušama svojim. (Mt 11,25-30)

Isus nas poziva da učimo od njega i - tako to budemo činili - naći ćemo spokoj dušama svojim. Evo nam recepta za sreću! U biti je jako jednostavan, kao što je i inače slučaj s velikim i važnim stvarima, ali i istovremeno jako zahtjevan. Biti ponizan znači biti poput Isusa; biti blag, skroman, za sve Bogu zahvalan.

U Svetom pismu na mnogo mjesta nalazimo kako se Bog protivi oholima a voli ponizne. Ljubav prema poniznima, skromnima, siromasima očita je svakom onom tko je barem jednom čitao Svetu pismo, osobito evanđelje. Zašto Isus voli ponizne i što je zapravo poniznost? Sama riječ kao da je iščezla iz javnog diskursa. I kad se upotrebljava više ne predstavlja jednoznačan pojam, već uključuje više značenja i to uglavnom negativnih. Najčešće ima prizvuk pokornosti.

Iako kao vrlina u kršćanstvu ima bogatu prošlost danas, međutim, kao da se radi o problematičnoj krjeposti. Ponizan čovjek u modernom društvu je neuobičajen lik. Zašto neuobičajen? Zato što su danas u trendu uspješni, samosvjesni, poduzetni, gotovo agresivni ljudi željni uspjeha, slave, prestiža...

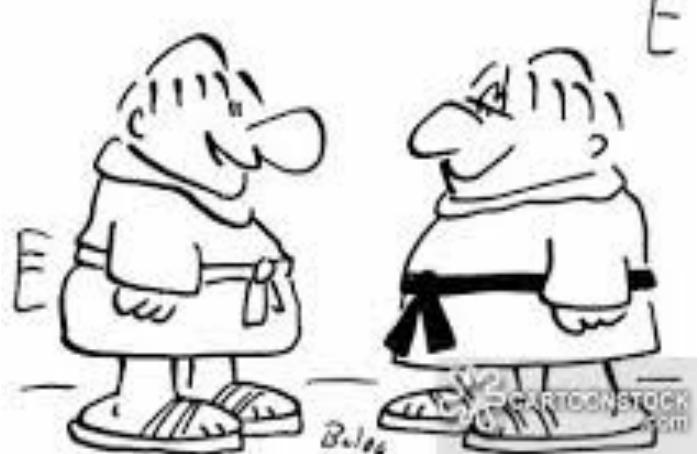
Kakva poniznost?, reći će mnogi gotovo s prezicom. Prema komu? Svijet je danas otvoreno tržište u kojem pobjeđuju i

preživljuju samo najjači, najsposobniji. Život je neprestana borba. Ritam je sve brži a zahtjevi života sve veći. Nema tu mesta za nikakvu poniznost . Iz navedenog je sasvim razvidno kako je poniznost često percipirana kao simbol poniženja, gubitničkog mentaliteta.

Predodžbe, dakle, koje imamo o poniznosti uglavnom su iskrivljene. Skloni smo je gledati kao poniženje, pretvaranje, zatvorenost, nedostatak ambicije, pouzdanja u sebe; ili čak kao podlost nemoćnih, lukavstvo samozatajnih koji samo glume poniznost dok se ne dočepaju statusa, funkcije, moći kojoj latentno teže.

Što je zapravo poniznost? Za Hegela ona je priznanje vlastite ograničenosti. Za Nietschea ona je izraz ropskog mentaliteta. A za nas vjernike? Za nas vjernike ona zapravo označava temeljni stav, odnos prema Bogu i Ijudima. U kršćanskom smislu, dakle, poniznost nije slabost nego jakost, jasno, duhovna a ne fizička jakost. U tom smislu moglo bi smo reći sljedeće: najjači je onaj tko kleći pred Bogom - taj nema potrebe saginjati glavu ni pred kim drugim, osobito ne pred različitim silnicima.

Poniznost bi, dakle, mogli definirati, barem pokušati, kao svijest o vlastitoj ograničenosti koja se, svjesna istine o sebi, oslanja na Božju svemogućnost. Prihvati sebe kakav jesi i druge u njihovoj realnosti bio bi izraz tako shvaćene poniznosti. To je u biti ono što sv. Pavao misli kad kaže „istinovati u ljubavi“.

Ma daj!

Crni pojas u poniznosti?!

<https://www.margiesmessages.com>

Poniznost tako shvaćena ne degradira čovjekovo dostojanstvo, nego čovjeka čini slobodnim, otvorenim prema Bogu tako da raste do punine mjere Kristove. Ona, nadalje, nije ništa drugo nego suprotnost preuzetnosti, umišljenosti. Zato ćemo, da bi bolje upoznali poniznost, reći nekoliko riječi o njezinoj suprotnosti - oholosti. Ohole ljude, za razliku od poniznih, lako ćemo prepoznati. Brinu se samo za sebe. A ako nešto malo i pomognu drugima to će odmah razglašavati na sva zvona, u novine, na televiziju... Sve dobro pripisuju sebi a ono loše drugima, kao da su oni predodređeni za uspjeh, a drugi za neuspjeh.

Strašno su osjetljivi na bilo kakav prigovor ili kritiku. Druge redovito preziru. Kad se i udostoji popričati s vama ta hinjena prijaznost, ta kurtoaznost bez srca, više vas vrijeda nego veseli. Ne može se s njima pravo ni razgovarati, jer su uvijek u pravu, sve znaju, nepogrešivi su. Kupuju samo ono na čemu bi im drugi mogli zavidjeti, od mobitela, auta do kuća jer neupućenima sve to treba pokazivati njihovu veličinu. Svi takve ljude poznajemo i nisu nipošto to samo bogataši, da se ne bismo zavarivali. Oholost je mana mnogih ljudi i bogatih i siromašnih, i učenih i neučenih.

Zato nam je, da bi našli mir dušama svojim kako nas jedini naš Učitelj poučava, slijediti poniznog Krista i sv. Franju, primjerice. Sv. Franjo je svoju poniznost pokazivao na različite načine; na primjer tako što nije htio upravljati Redom do smrti poput drugih utemeljitelja, ili tako da je izabrao sebi gvardijana samo kako bi ga mogao slušati.

Biti ponizan, nadalje, ne znači misliti loše o sebi, već misliti manje na sebe. Biti u službi Drugoga i drugoga. To znači i imati poštovanja i ljubavi prema svim ljudima, a ne samo prema onima koji su slični nama ili od kojih imamo kakve koristi.

To znači također znati darovati ali i znati i primiti dar/pomoći od drugih. Ponajprije smo u tom smislu potreбни Božje ali i ljudske ljubavi i pomoći. Stoga da bi bili ponizni prvo prema sebi trebamo biti realni. Ne umišljati si da smo ne znam tko ili što nego prihvati sebe sa svim onim što jesmo i nismo, što imamo i nemamo, jer samo s tim u stvari i možemo početi izgrađivati ljestvi život sebi i drugima.

Naša vrijednost nije u tome što mi mislimo o sebi, niti u tome što drugi misle o nama. Naša vrijednost je u tome što Bog misli o nama. Njegov sud za nas je relevantan. Veliki smo onoliko koliko smo veliki u Božjim očima, kako bi rekao naš dragi sluga Božji fra Ante Antić. A biti velik u Božjim očima ne znači ništa drugo, nego gledati na svijet i ljude Božjim, blagim pogledom, kako je to primjerice prekrasno prikazao p. Marko Rupnik na logu Godine milosrđa.

fra Ivica Jurić, <https://franjevci-st.com>

Zašto je teško biti ponizan?

Uvijek je moćnija i sigurnija duboka poniznost negoli svaka vjetrovita uzvisitost. Bolji je tako onaj koji ponizno Bogu služi, negoli onaj koji tvori čuda i uzvisivan je zbog toga. Bez poniznosti, toga lišavanja, uniženja, čime postajemo prah, ne možemo ni koraka učiniti na duhovnome putu.

Sin Božji, Riječ od koje je sve stvoreno, želio je biti, za razliku od nas, ponižen i pogrđen, a mi stvorenja, stvorena od te Riječi, koji smo prah i pepeo, želimo biti sve nad svima, štovani i cijenjeni. On sam je nama rekao: Učite se od mene jer sam krotka i ponizna srca, a čovjek vazda kao da je čuo: Učite se od mene svesilnog i svemoćnog, pa tako čovjek želi stvarati svijet i sve vidljivo i nevidljivo, i u samom svijetu tvoriti čudesa i samo za tim čeznuti, mrtve dizati, čitav svemir po svome mišljenju preoblikovati, a Krist i dalje jeca o krotkosti i poniznosti. Tako se Božje Veličanstvo za nas poništava, ponizuje i lišava samoga sebe, a čovjek tako besramno, taj crvić, prah i pepeo, toliko krhak, nadima se i uzvisuje. Na našu žalost to nadimanje i uzvisivanje vidljivo je i među nama vjernicima, među kršćanima, među onima koji naslijeduju Krista - krotka i ponizna. Ne može nitko Krista naslijedovati kroz nadimanje i uzvisivanje, već Krista naslijeduje samo onaj koji je krotak i koji se ponizuje. Sveti Ciprijan kaže: *Humilitas est sanctitatis fundamentum - Poniznost je temelj svetosti.*

Zanimljivo je da izrazi humanus i humilitas imaju isti korijen - hum - od humus - tlo, površina zemlje, prah zemaljski, suho, zemlja, prizemnost, niskost, običnost, humus. Humilitas tako i dovodi do ovoga humanus što onda znači da nije moguće govoriti o humanosti ako je iz humanosti isključena poniznost. Tako je poniznost temelj humanosti. Svetosti, a ni humanosti bez poniznosti nema. Ako sada znamo da je korijen tih riječi humus tada lakše možemo shvatiti kako poniznošću možemo postići svetost i ostvariti svoj humanus. Kada malo zastanemo vidimo da je to jednostavno, samo treba postati poput praha zemaljskog i dopustiti da nas Bog oblikuje. Treba se kloniti oblikovanja po volji koja isključuje Božju volju ili pak po ideji koja je suprotna Božjoj namisli. Svrha našeg stvaranja je Bog. Od Boga smo stvorenji pa onda dopustimo da nas Bog oblikuje. Da On bude onaj koji nas vezuje vezivom bezuvjetne ljubavi. Počesto koristimo veziva koja nas više raspršuju nego li sabiru, koja nas rastaču kako to žele fluidi ovoga svijeta. Vrijeme je da prihvativimo božansku oblikovateljsku ljubav i samo budemo prah u Božjim rukama, čime postajemo uistinu slika i sličnost Božja. To znači poniznošću rasti u svetosti. Tako je činio i Krist, kako piše Pavao:

Preuzeto s: <https://olrbrooklyn.org>

On, trajni lik Božji, nije se kao plijena držao svoje jednakosti s Bogom, nego sam sebe "opljeni" uzevši lik sluge, postavši ljudima sličan; obličjem čovjeku nalik, ponizi sam sebe, poslušan do smrti, smrti na križu. (Fil 2,6-8)

U ovom dijelu kristološkog himna iz poslanice Filipljanima vrlo je zanimljiv pojam opljeni. Radi se o grčkom glagolu ἔκένωσεν ekenōsen kojega možemo prevesti s opljeni, liši, isprazni, poništi, unizi. Da bismo taj glagol uopće shvatili, potrebno je razumjeti početak ovog kristološkog himna. Vidimo da se Krist ponizio iako je trajni lik Božji, koji je sam Bog, koji je postao čovjekom, jer se toga Božjeg lika nije kao vlastitog plijena držao. Ako znamo da je plijen etimološki neka zasluga, nešto što sam ja zaslužio svojom borbom, spretnošću ili vještinom, onda vidimo da se Krist svoje trajne ličnosti Božje ne drži kao neke svoje zasluge, već se lišava toga i postaje čovjekom. Za razliku od Krista, koji se lišava svojeg Božjeg lika i postaje čovjekom, čovjek i Sotona uvijek imaju želju postati Božji lik, postati kao Bog, dok Bog želi zbog čovjeka postati čovjekom, uniziti se, a ne uzvisiti, a čovjek i sotona žele se uzvisiti, a ne uniziti. Razumijevajući na ovaj način kenozu, uniženje samoga sebe, i mi možemo početi raditi na sebi, načinom koji nam je kao primjer ostavio sam Krist. Trebamo ponovno postati prah zemaljski i dopustiti da nas Bog oblikuje - pokopati sebe, vratiti zemlji, pokriti zemljom - što znači riječ humare - dakle, potrebno nam se ozemljiti.

Poniznost je ključ za svaki duhovni rast i pravi sakramentalni život. To je ključ za

naše međuljudske odnose u kojima nisam sudac drugih, vladar nad drugima, već sluga i služitelj. Ponizan čovjek tako nikome ne može reći da je ohol, kao što primjer za to daju i filozofi prije Krista, gdje u primjeru kada je Platon organizirao gozbu i pozvao neke od filozofa među kojima i Diogena te za njih lijepo uredio kuću, prosto sagove, namjestio pokućstvo, kao što je i pristajalo za takve uzvanike. Diogen, došavši i stupivši u Platonovu kuću, svojom je blatnom obućom, gazio po sagovima. Što to činiš? Zapita ga Platon. Diogen će mu na to: Nogama gazim gizdu i oholost Platonovu. Na to mu Platon lijepo odvrati: Gaziš, ali drugom ohološću.

Uvijek je moćnija i sigurnija duboka poniznost negoli svaka vjetrovita uzvisitost. Bolji je tako onaj koji ponizno Bogu služi, negoli onaj koji tvori čuda i uzvisivan je zbog toga. Bez poniznosti, toga lišavanja, uniženja, čime postajemo prah, ne možemo ni koraka učiniti na duhovnome putu. Sveti Augustin u Poslanici Dioskuru o tome piše: Ako svako naše dobro djelo ne bude pretjecala, pratila i slijedila poniznost, odmah će nam oholost ugrabiti sve iz ruke. To potvrđuju i sv. Grgur kao i sv. Bernard kada kažu: Tko sabire krepsti bez poniznosti, taj kao da baca prašinu u vjetar, koja se sva rasprši i odleti po zraku.

Poniznost je korijen svih kreposti, korijen duhovnosti, čovječnosti i kršćanstva. Poniznost je stvarnost duboko ukorijenjena koja pušta korijen odozdo i daje plod odozgo (usp. Iz 37,31).

fra Mate Bašić, <https://hkm.hr>

Mali vjeronaučni leksikon

Ljubav

Ljubav, stav naklonosti, odanosti i poštovanja prema nekome ili nečem što se priznaje dobrom ili vrijednošću; oprjeka joj je ravnodušnost, odbojnosc, sebičnost i mržnja. Svrha je ljubavi nadvladavanje suprotnosti i izdvojenosti te uspostavljanje jedinstva i zajedništva.

S obzirom na predmet, ljubav može biti usmjerena na osobe (erotска ljubav, rodbinska ljubav i prijateljska ljubav), na zajedničke vrijednosti (ljubav prema domovini, narodu, zavičaju) i na univerzalne vrijednosti (ljubav prema istini, dobroti i ljepoti, ljubav prema bližnjemu, ljubav prema Bogu).

S obzirom na temeljni stav prema predmetu, ljubav može biti dobrohotna (radi dobra sadržana u predmetu ljubavi) i požudna (radi vlastita samopotvrđivanja i interesa).

S obzirom na stupanj uspostavljena zajedništva i jedinstva, ljubav može biti simbolička (stapanje s predmetom na koji je usmjerena) i personalna (uspostavljanje zajedništva uz čuvanje vlastite osobnosti).

U religioznom iskustvu, poglavito u mistici, ljubavi pripada važno mjesto.

U Starom zavjetu Bog očituje svoju ljubav ('ahabah) prema čovjeku kao sućut (rahamim) i milosrđe (hesed), a vjernik treba ljubiti Boga iznad svega i bližnjega (sunarodnjak, stranac i ugroženi) kao sebe sama. U židovstvu se prihvata taj temeljni stav, ali se nijansira židovskom mistikom i personalizmom.

U kršćanstvu, osobito u katolicizmu i pravoslavlju, ljubav (grč. dydjtrj, lat. caritas) je glavna bogoslovna krijeprst. Prema Novom zavjetu Bog je ljubav, a ta božanska ljubav očituje se unutar božanstva u odnosu triju božanskih osoba, a izvan božanstva u stvaranju, utjelovljenju i spasenju. Ta bezuvjetna Božja ljubav prema čovjeku treba se odraziti medu kršćanima kao sveopća ljubav prema svakom čovjeku (ljubav prema bližnjemu).

U islamu je prenaglašena božanska transcendencija pa nema mjesta prisnu odnosu između Alaha i vjernika. No sufizam, islamski misticizam, čuvajući osnovne postavke ortodoksnog islama, uvodi mističan odnos između Boga i čovjeka, što se odražava u dobrohotnoj ljubavi prema bližnjemu.

U hinduizmu i njegovim ograncima ljubav je najizričitije prisutna u bhaktizmu, gdje dioništvo i predanost (bhakti) određenu božanstvu vode spoznaji, spasenju i mističnom jedinstvu. Ta se ljubav očituje prema svim živim bićima u nastojanju da im se ne nanosi nikakvo zlo. U budizmu nema vjere u osobno božanstvo, a svrha je duhovnog puta ugasnuće osobnosti pa ondje nema ni ljubavi između božanstva i čovjeka. Ljubav prema bližnjemu očituje se u tome da mu se pomogne na putu oslobođenja od boli u nirvani.

Levkadija (Lavrentija) Harasimiv

28. kolovoza

Blažena Lavrentija Harasimiv, krsnim imenom Levkadija, ukrajinska grkokatolička redovnica i mučenica, rođena je 30. rujna 1911. u ukrajinskom selu Rudniki (kotar Mikolaiv, okrug Lavov/L'viv). Pristupila je 1931. Sestrama svetog Josipa, a dvije godine kasnije položila je vječne zavjete i uzela redovničko ime Lavrentija. Sovjetski, komunistički Narodni komesarijat unutarnjih poslova uhitio ju je

1950. zbog isповijedanja vjere i odanosti dragom Bogu. Poslali su je po kazni u češki grad Bořislav (okrug Teplice, pokrajina Ústí nad Labem), a kasnije je premestili u Tomsk, grad na jugozapadu Sibira. Tamo se ubrzo razboljela od sušice i nikada se više nije oporavila.

Zbog lošeg zdravstvenog stanja poslali su je 30. lipnja 1950. u selo Harsk (oblast Tomsk) gdje je morala voditi brigu o jednom nepokretnom bolesniku. Unatoč sve lošijem zdravlju, prekomjernom radu i nečovječnom okruženju Lavrentija je ustrajala u svojoj žarkoj vjeri. Tuberkulozu ju je potpuno shrvala i ona je preminula u Harsku na današnji dan, 28. kolovoza 1952. Blaženom ju je 27. lipnja 2001. u Lavovu proglašio papa Ivan Pavao II, tijekom svojeg posjeta Ukrajini, zajedno s još 27 ukrajinskih žrtvava zločinačkog sovjetskog režima.

Za vrijeme ceremonije beatifikacije 27 mučenika Ukrajinske grkokatoličke crkve, Sveti Otac je priznao povjesnu istinu da su skupa s mučenom braćom u vjeri "bili proganjani i pobijeni zbog Krista također i kršćani drugih vjeroispovijesti". Zajedničko svjedočenje vjernosti Bogu sve do proljevanja krvi postaje snažni poziv na pomirenje i na jedinstvo: "Ekumenizam mučenika i svjedoka vjere pokazuje put jedinstva kršćana dvadeset prvoga stoljeća. Neka njihova žrtva postane konkretna životna lekcija za sve", rekao je tom prilikom papa Ivan Pavao II.

<https://narod.hr>

NAŠI POKOJNI

MIROSLAV APRO,
PERO PERČEVIĆ,
ŽELJKO BARTOLIĆ,
MILAN BOZALO,
SREĆKO MANĐINI,
IVICA MRAZOVAC,
TIHOMIR VRDOLJAK,
ANDRIJA ROKIĆ,
DANIJEL PUHEK,
ŽELJKO LUKETIĆ,
LJUBO LEKO,
TOMICA STUBIČAR,
MARIJO VOJTUŠEK,

PU osječko - baranjska, Osijek, 29.kolovoza1992.

PU zagrebačka, (SJP), Gređani, 30.kolovoza1991.

PU zagrebačka, Sunja, 31.kolovoza1991.

PU osječko - baranjska, Osijek, 31.kolovoza1993.

PU bjelovarsko - bilogorska, Doljani, 1. rujna 1991.

PU sisačko - moslavačka, Budičina, 1. rujna 1991.

PU bjelovarsko - bilogorska, Daruvar, 1. rujna 1991.

PU sisačko - moslavačka, Petrinja, 2. rujna 1991.

PU karlovačka, Bilaj, 2. rujna1991.

PU ličko - senjska, Karlobag, 2. rujna 1992.

PU osječko - baranjska, Osijek, 3. rujna 1991.

PU karlovačka, Bilaj, 3. rujna 1991.

PU zagrebačka, Hrvatska Kostajnica, 3. rujna1991.

POČIVALI U MIRU